

20.03.2019

Lähidemokratiajaosto

3 §

18.2.2019

§ 21

Asianro 765/00.01.01/2019

Pitäjäraatitoiminnan arviointi ja toiminnan raportti vuodelta 2018**Päätöshistoria**

Lähidemokratiajaosto 18.2.2019 3 §

Kuopion kaupungin lähidemokratiamalliin liittyvät ns. liitoskuntien pitäjäraadit ovat olleet toiminnassa täysipainoisesti yhden kokonaisen toimintavuoden 2018.

Pitäjäraatien toiminnasta vuonna 2016 annetun toimintasäännön mukaan tulee pitäjäraatien raportoida toiminnastaan kaupungille vuosittain. Samoin niiden tulee antaa vuosittain arvio alueen kehityksestä ja palveluiden tilasta. Arviointi liitetään osaksi kaupungin toiminnan ja talouden suunnittelua.

Vuodelta 2018 pitäjäraadit ovat tehneet omasta toiminnastaan itsearviointin, jonka yhteydessä on otettu kantaa myös alueiden kehitykseen ja palveluiden tilaan.

Liitteet

765/2019 Pitäjäraadit itsearviointilomake 11.2.2019

765/2019 Pitäjäraatitoiminnan raportti 14.2.2019

Viiteaineisto

Valmistelija

Liisa Jokela

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 8922

Päätösehdotus

Hyvinvoinnin edistämisen johtaja HEP Hyvinvoinnin edistämisen johtaja

Puheenjohtaja

Käydään keskustelu pitäjäraatitoiminnasta raportin, pitäjäraatien itsearviointin pohjalta ja täydennetään raporttia lähidemokratiajaoston arvioinnilla. Päätetään tarkoituksenmukaisista jatkotoimenpiteistä.

Päätös

Keskusteltiin pitäjäraadin toimikauden pituudesta - onko se liian lyhyt?

Todettiin, että pienilläkin asioilla, kuten joulupuuron tarjoamisella, on suuri merkitys alueen asukkaille.

Todettiin, että koko pitäjäraatitoiminta on käynnistysvaiheessa. Laadittu raportti osoittaa, että eri pitäjäraadit ovat toimineet hyvin eri tavalla. Lisäksi pohdittiin kevään kyselyn ja pitäjäraatien itsearviointien pohjalta, millä tavalla saataisiin asukkaat osallistumaan ja vaikuttamaan alueensa asioihin nykyistä enemmän.

20.03.2019

Toiminnassa pitää huomioida, että ei synny päällekkäisiä toimintoja kaupungin palvelutuotannon ja normaalin toiminnan kanssa.

Asia viedään käsiteltäväksi hyvinvoinnin edistämisen lautakunnalle ja edelleen kaupunginhallitukselle, tiedoksi kasvun ja oppimisen lautakunnalle ja perusturva- ja terveyslautakunnalle.

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta 20.3.2019:

Kuopion kaupunki käynnisti valtuustokauden 2017-2021 alussa 1.6.2017 uudenlaisen lähidemokratian edistämiseen tähtäävän pitäjäraatitoiminnan. Pitäjäraadit valittiin kuudelle Kuopion kaupungin liitoskunta-alueelle. Juankoskelle, Karttulaan, Maaninkaan, Nilsiään, Riistavedelle ja Vehmersalmelle. Näistä alueista Riistavesi on ollut pisimpään osa Kuopiota ja viimeisin kunталиitos toteutui Juankosken liittyttyä Kuopioon vuonna 2017.

Keskeisin syy pitäjäraatitoiminnan käynnistämiseksi oli huoli demokratiavaajeen syntymisestä, mikä koettiin ilmeiseksi, kun kuntaliitosten myötä hävisi merkittävä osa paikallisen päätöksenteon ja vaikuttamisen rakenteita. Huoli asukkaan äänen kuulumisesta tuli esiin niin kantakaupungissa kuin liitoskuntien asukkailtakin. Kuopiolla ollut pitkä perinne osallisuustoiminnassa ja lähidemokratian kehittäminen on ollut luonteva jatko tähän.

Pitäjäraadin toiminta-ajatuksena on edistää kuntalain 22 §:n mukaisesti kunnan asukkaiden ja palvelujen käyttäjien osallisuus- ja vaikuttamismahdollisuuksia. Pitäjäraadit tarjoavat alueen asukkaille väylän kehittää alueensa palveluita, demokratiaa ja yrittäjyyttä. (Pitäjäraadin toimintasääntö). Pitäjäraati ei ole kuntalain mukainen kunnan toimielin, joten se sijoittuu kansalaisyhteiskunnan rakenteeseen.

Pitäjäraatien toimintasäännön mukaan tulee raatien antaa vuosittain raportti toiminnastaan kaupungille ja samoin antaa arvio alueen kehityksestä ja palveluiden tilasta. Raportti ja kooste pitäjäraatien itsearvioinnista on liitteenä.

Vuonna 2018 pitäjäraadit ovat hakeneet omaa toimintamuotoaan ja jokainen raati on toiminut alueen omista lähtökohdista käsin. Pitäjäraatien roolin asemoiminen kuntahallinnon ja kansalaistoiminnan välillä on ollut myös keskustelun ja pohdinnan aiheena. Pitäjäraadit ovat toteuttaneet toisaalta hyvin pienimuotoisia toimenpiteitä, kuten joulupuuron tarjoaminen asukkaille joulun alla tai avustaminen kuljetuksissa ja kahvituksissa ja toisaalta kehittäneet hyvin merkittäviä asiakokonaisuuksia, kuten robotiikan ja tietotekniikan jalakauttamista nuorten ja ikäihmisten pariin, osallistuneet lähikouluverkostosta käytyyn päätöksentekoprosessiin ja edistäneet oman elinympäristönsä kehittämistoimintaa.

Pitäjäraatien itsearvioinnin perusteella voidaan todeta, että raadit kokivat onnistuneensa aktivoimaan alueen asukkaita osallistumaan oman elinympäristönsä kehittämiseen. Samoin käytännön pienet teot yhdistysten ja asukkaiden suuntaan nostivat ihmisten tietoisuutta pitäjäraatitoiminnasta, osallisuudesta ja vaikuttamisen mahdollisuudesta ja edistivät näin kaupungin asettamia tavoitteita. Keskeisimmät kehittämisen kohdat tulevat olemaan siinä, miten pitäjäraatialueiden asukkaat saadaan tietoisiksi uuden, isomman kuntaorganisaation toimintatavoista ja -rakenteista, linkitettyä maaseutualueiden vahvuudet ja resurssit mukaan kaupungin kasvustrategiaan sekä vahvistettua kansalaisten omaehtoista toimintaa oman hyvinvointinsa edistämiseksi.

20.03.2019

Vaikutusten arviointi

Liitteenä

Esitys

Esitän, että hyvinvoinnin edistämisen lautakunta hyväksyy pitäjäraatitoiminnan raportin ja itsearvioinnin ja esittää edelleen kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi sekä tiedoksi kasvun ja oppimisen lautakunnalle ja terveyslautakunnalle.

Liitteet

- 3 765/2019 Pitäjäraadit itsearviointilomake 11.2.2019
- 4 765/2019 Pitäjäraatitoiminnan raportti 14.2.2019
- 5 765/2019 Vaikutusten arviointi

Valmistelija

Liisa Jokela

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 8922

Päätösehdotus

Apulaiskaupunginjohtaja Pekka Vähäkangas

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta päättää hyväksyä aluekoordinaattorin esityksen.

Päätös

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Teija Savolainen-Lipponen poistui kokouksesta klo 17.25 asian esittelyn aikana.

Liisa Jokela osallistui asian käsittelyyn klo 16.53 - 17.44.

